

Перелік ресурсів щодо організації освітнього процесу з трудового навчання (технологій) із застосуванням технологій дистанційного навчання в період воєнного стану

Із огляду на варіативність організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання, Міністерство освіти й науки України рекомендує ЗЗСО забезпечити всім учням доступ до навчальних матеріалів та завдань шляхом використання різних засобів обміну інформацією. Однак, слід зазначити, що педагоги мають використовувати мінімальну кількість онлайн-сервісів, у яких учням потрібно створювати облікові записи.

Під час організації освітнього процесу із використанням технологій дистанційного навчання доцільно поєднати синхронний та асинхронний режими проведення занять.

Організація та проведення уроків трудового навчання та технологій у дистанційному режимі може здійснюватися:

а) у синхронному режимі учні можуть:

- виконувати тести на платформах Google Classroom, Naurok, Moodle тощо за вибором вчителя та з урахуванням можливостей учня;
- виконувати письмові завдання із використанням відеоінструментів Skype, Zoom, Meet, Teams тощо;
- брати участь в усних формах контролю (презентація та захист проєктів тощо) із використанням відеоінструментів Skype, Zoom, Meet, Teams індивідуально або в групах;
- брати участь в онлайн-семінарах та онлайн-форумах із використанням відеоінструментів Skype, Zoom або в чатах на платформах дистанційного навчання (наприклад, Moodle) у закритих групах Facebook, Viber та ін.;
- виконувати інші завдання, запропоновані учителем.

б) в асинхронному режимі учні можуть:

- виконувати завдання на одній з платформ (Google Classroom, Naurok, Moodle та ін. за вибором вчителя);
- виконувати письмові роботи у текстових редакторах (Word та ін.) або у зошитах та надсилати вчителю файли з виконаними завданнями електронною поштою, в один із месенджерів (Viber, WhatsApp, Facebook тощо) або іншими засобами зв'язку (зокрема поштового, за відсутністю технічних засобів навчання або доступу до мережі Інтернет);
- знімати на відео (процес виготовлення виробу) або записувати аудіо усних відповідей та надсилати файли вчителю засобами електронного зв'язку.

Отже, якими формами, методами та ресурсами для організації дистанційного навчання користуватися – вирішують виключно навчальні заклади та педагоги, як беруть участь у цьому процесі.

Нами досліджено й систематизовано деякі цікаві онлайн-застосунки, які можуть використовувати педагоги-технологи у власній професійній діяльності,

зокрема й при організації дистанційного навчання. Розглянемо їх детальніше.

Створення віртуальних класів

Одним із найперших кроків у дистанційному навчанні, що значною мірою оптимізуватиме освітній процес, є створення віртуальних класів. Вони дають можливість не лише згрупувати здобувачів освіти, а й координувати, моніторити й оцінювати їх навчальну діяльність.

Для створення віртуальних класів найпростішими та досить розповсюдженими є ГуглКлас (Classroom) та віртуальний клас ClassDoJo.

– **Classroom** (ГуглКлас, <https://classroom.google.com>) це безкоштовний інструмент від компанії GOOGLE (Google Workspace призначений спеціально для освітніх цілей. Зазначений сервіс економить час учителю, спрощує організацію навчального процесу та налагоджує ефективне спілкування з учнями. До такого віртуального класу можна додати до 250 користувачів, серед яких можуть бути не лише організатор та учні, але і їх батьки та інші вчителі. Платформа має простий інтерфейс, який підтримує українську мову, що дозволяє дуже швидко розібратися у принципах використання цього інструменту як педагогам, так і учням та їх батькам.

Відмітимо, що учитель може створити віртуальні класи для кожного класу, в якому він працює. Також інструмент ГуглКлас дозволяє створювати різні завдання як для всього класу, так і для окремих груп; швидко здійснювати контроль за їх виконанням та оцінювати їх.

Необхідно звернути увагу, що користувачі ГуглКласу повинні мати власний обліковий запис Гугл (власний акаунт), на який зазвичай вводяться вікові обмеження. Користувачі з України повинні досягнути 13-річного віку. Для можливості користуватися цим сервісом користувачам молодше 13 років, необхідно звернути увагу їх батьків на те, що вони повинні допомогти створити такий обліковий запис і здійснювати контроль та керувати цим записом за допомогою додатку Family Link (<https://families.google.com/intl/ru/familylink/>).

– **ClassDoJo** (<https://www.classdojo.com/uk-ua/?redirect=true>) є безкоштовним веб-інструментом, представленим підрозділом Ed-tech компанії Y Combinator для організації віддаленої взаємодії в класному колективі між учнями, педагогами та батьками. Платформа є гейміфікованою і спрямована в цілому на вікові групи дошкільної та початкової ланки навчання. Але її з успіхом можна використовувати і у більш старших класах. ClassDoJo дозволяє учителю організувати повноцінний дистанційний навчальний процес зі зворотнім зв'язком між усіма учасниками, контролюванням виконання завдань, обміном мультимедійним контентом та ін.

Для залучення дітей до навчання з використанням цього інструменту, необхідно обов'язково отримати згоду батьків та залучитися їх підтримкою в плані контролю використання гаджетів та Інтернету. Приєднання учасників здійснюється за згенерованим QR-кодом, лінком або запрошенням, які передаються учаснику будь-яким шляхом (електронна пошта, SMS-, MMS-, Viber-повідомлення, паперовий варіант та ін).

Проведення онлайн зустрічей (уроки, лекції, вебіари, індивідуальне й групове консультування та інші форми взаємодії зі здобувачами освіти)

Зворотній зв'язок зі здобувачами освіти обов'язковий, адже «живе спілкування», хоча й у он-лайн режимі, є зручним, цікавим й продуктивним інструментом професійної діяльності вчителя. Організувати подібні зустрічі вчитель може за допомогою різних інструментів. На сьогодні одними з розповсюджених платформ для дистанційного спілкування є такі:

– **Google Meet** є умовно безкоштовним інструментом для організації відеоконференц-зв'язку, який надає кампанія GOOGLE. Він дозволяє проводити он-лайн відеозустрічі тривалість яких є необмеженою. Додатковими можливостями є демонстрація робочого столу та додатків, що на ньому відкриті для учасників сеансу; обмін текстовими повідомленнями у чаті; можливість підключення Google Jambord та інших інтегрованих додатків. Також можна здійснити відеозапис зустрічі та організувати он-лайн трансляції заходу в мережі засобами відеохостингу YouTube, редагувати запис трансляції безпосередньо у браузері після її закінчення і використовувати цей запис у подальшому навчальному процесі. Умовою використання цього інструменту є наявність облікового запису користувача GOOGLE, аналогічно як і користувачів ГуглКласу з усіма вказаними вимогами.

– **Zoom** (<https://zoom.us>) – умовно безкоштовна платформа, що надає послуги віддаленого конференц-зв'язку. У системі є можливість використовувати вбудований чат, здійснювати демонстрацію екрану комп'ютера або мобільного пристрою, а це дає можливість використовувати власні презентації, мультимедійний контент чи роботу запущених програм. Також можливо здійснювати запис відеозустрічі з подальшим збереженням на локальному комп'ютері чи у хмарних сховищах. При використанні безкоштовного варіанту, платформа дозволяє об'єднати у відеоконференції одночасно до 100 учасників, але встановлюється обмежений ліміт часу проведення заходу – до 40 хвилин. Цих можливостей цілком і повністю вистачає для організації онлайн-відео-уроків у класі з будь-якою кількістю учнів та, навіть, проведення батьківських зборів.

Для організації відеозустрічі необхідно виконати попередню реєстрацію на офіційному сайті. Це можна зробити, пройшовши весь шлях, або використавши дані облікового запису користувача GOOGLE чи соціальної мережі Facebook та встановити на комп'ютер або мобільний пристрій застосунок «Клієнт конференцій Zoom». Його можна завантажити з офіційного сайту або з Play Маркету для мобільних пристроїв. Для учнів достатньо встановити сам застосунок «Клієнт конференцій Zoom». Отримавши запрошення, у якому міститься дата, час проведення, посилання, ідентифікатор конференції та пароль (за потреби), учні переходять за посиланням або вводять ідентифікатор, пароль (за потреби) і своє ім'я у відповідні поля програми й отримують доступ до зустрічі.

Запрошення генерується автоматично на сайті платформи під час організації конференції, а шляхи передачі цього запрошення оговорюються з учнями та їх батьками заздалегідь.

Віртуальна інтерактивна дошка Padlet

Padlet (<https://padlet.com>) є інструментом, що являє собою віртуальну дошку,

на якій можна розмістити будь-який контент і використовувати його у навчальній діяльності. Цей контент може змінювати і розміщувати як адміністратор дошки, так і користувач (залежно від налаштувань дошки). Застосунок має зрозумілий інтерфейс, який легко опанувати. В процесі роботи в одному обліковому записі користувача може бути створено декілька дошок на різну тематику, за допомогою яких можна організувати проектну діяльність здобувачів освіти, виконання ними індивідуальних завдань чи просто концентрації інформації з різної тематики в одному місці.

Віртуальна дошка Padlet доступна для роботи на різноманітних пристроях (комп'ютер, ноутбук, планшет, смартфон тощо).

Для використання цього інструменту, як учителю так і учням, потрібно створити обліковий запис. При його створенні можна використати повний варіант проходження процедури або ж використати дані облікового запису користувача GOOGLE чи Microsoft. Приєднатися до створеної дошки можна за допомогою її лінка (посилання), який повідомляється іншому користувачеві у визначений спосіб. Учні також можуть створити власну дошку, до якої приєднати учителя та своїх товаришів, створивши таким чином Padlet-сферу класу. Інформація з цих дошок може бути опублікована у ГуглКласі, а також у соціальних мережах Фейсбук та Твіттер

Онлайн сервіс для інтерактивного опитування учнів Mentimeter

Застосунок Mentimeter (<https://www.mentimeter.com>) – умовно безкоштовний, англomовний ресурс з інтуїтивно зрозумілим інтерфейсом, який надається однойменною шведською кампанією Mentimeter. Дозволяє створювати інтерактивні презентації з інтеграцією опитування для учнів і відразу отримувати зворотній зв'язок з ними у вигляді відповідей. Підходить для організації рефлексії, мозкового штурму та інших прийомів під час проведення занять. Цей інструмент також можна використовувати під час проведення виховних заходів чи віддалених онлайн-уроків.

Має можливість імпортувати презентацію, створену раніше за допомогою програми PowerPoint чи застосунку GoogleSlides, додавши до неї можливості Mentimeter. Але ця функція передбачена лише для платного варіанту використання.

Для використання цього застосунку необхідно пройти реєстрацію, заповнивши вказані необхідні поля або скористатися обліковими записами користувача GOOGLE чи соціальної мережі Facebook. Учасники опитування приєднуються за посиланням і кодом, які демонструються у верхній частині екрану під час презентації, або за допомогою цього ж посилання чи згенерованого QR-коду. Посилання чи QR-код передається учасникам у заздалегідь визначений спосіб і є активним у безкоштовній версії впродовж двох днів.

Онлайн сервіс Kahoot для створення вікторин, дидактичних ігор і тестів

Kahoot (<https://kahoot.com>) – умовно безкоштовний англomовний онлайн-сервіс навчального призначення для створення інтерактивних ігор,

вікторин, опитувальників за певною темою. Цей ресурс дозволяє залучити учнів до онлайн-змагання та одразу побачити результати кожного з них. У справжню цікаву гру може перетворитися процес рефлексії чи обговорення якогось питання з використанням інструменту Kahoot.

Для створення контенту за допомогою Kahoot, необхідно пройти реєстрацію, обравши запропоновані ролі та використавши дані облікового запису користувача GOOGLE чи Microsoft. Скористатися створеним контентом учні можуть перейшовши за посиланням <https://kahoot.it>. На цій сторінці треба ввести код гри, який генерується автоматично і передається учасникам та продовжити.

Приємною новиною для користувачів навчальних онлайн сервісів є те, що деякі з них відкривають можливість безкоштовного використання їх повного функціоналу на час карантину, пов'язаного з розповсюдженням COVID-19. Такою, для прикладу, є платформа Kahoot.

Ресурси для створення відеоуроків:

- freescreenrecording.com (<https://cutt.ly/uHuK1n9>);
- додаток Google Meet для користувачів пакету G Suite for Education (<https://cutt.ly/yHuLy5o>);
- Zoom (<https://cutt.ly/BHuLs1Y>);
- розширення Loom для Chrome (<https://cutt.ly/4htrY2o>);
- відеоформат Power Point (<https://cutt.ly/IhiS1EJ>);
- озвучення презентації (<https://cutt.ly/RhiDJtR>);

Ресурси для скорочення URL-адреси та посилань:

- <https://cutt.ly/uk>;
- <https://bitly.com/>;
- <https://tinyurl.com/>
- <http://bit.do/>

Ресурси для створення інфографіки, ребусів:

- Canva (<https://www.canva.com/>);
- Ребус №1 (<http://rebus1.com/>);

Отож, вибір інструментів для організації дистанційної взаємодії з учнями під час карантину залежить із одного боку від компетентнісного досвіду учасників освітньої діяльності, а з іншого – технічних можливостей Інтернету та електронних пристроїв, які вони використовують.